

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Національної академії

внутрішніх справ

доктор юридичних наук, професор

Володимир ЧЕРНІЙ

ВИСНОВОК

Національної академії внутрішніх справ про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Науменка Сергія Геннадійовича на тему: «Адміністративно-правове регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», затвердженої на засіданні Вченої ради Національної академії внутрішніх справ 28 листопада 2017 р. (протокол № 27), уточненої 24 вересня 2019 року (протокол № 20)

ВИТЯГ

з протоколу засідання фахового семінару кафедр економічної безпеки та фінансових розслідувань, поліцейського права, публічного управління та адміністрування, наукової лабораторії з проблем протидії злочинності ННІ №1, наукової лабораторії з проблем превентивної діяльності та запобігання корупції, відділу докторантури та ад'юнктури, відділу організації наукової діяльності та захисту прав інтелектуальної власності Національної академії внутрішніх справ, від 15 лютого 2021 року

Присутні:

проректор, доктор юридичних наук, професор Сербин Р.А. (*рецензент*);

кафедра економічної безпеки та фінансових розслідувань: завідувач

кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Герасименко Л.В.; професор кафедри, доктор економічних наук, професор Козаченко Г.В.; професор кафедри, доктор юридичних наук, професор Тихонова О.В., професор кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Андрущенко І.Г., професор кафедри, кандидат юридичних наук, професор Матвійчук В.В.

кафедра поліцейського права: завідувач кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Куліков В.А.; професор кафедри, доктор юридичних наук, професор Золотарьова Н.І.; професор кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Варивода В.І.; доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Басс В.О.; доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Білик В.М.;

кафедра публічного управління та адміністрування: завідувач кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Пастух І.Д., професор кафедри, кандидат

юридичних наук, доцент Доценко О.С., доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Плугатир М.В;

наукова лабораторія з проблем протидії злочинності ННІ №1: провідний науковий співробітник лабораторії, доктор юридичних наук, професор Копан О.В.; провідний науковий співробітник лабораторії, доктор юридичних наук, професор Таран О.В., кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник Тичина Д. М.;

наукова лабораторія з проблем превентивної діяльності та запобігання корупції: завідувач наукової лабораторії, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник Костюк В.Л., кандидат юридичних наук Корж Є.М.;

відділ докторантури та ад'юнктури: начальник відділу, доктор юридичних наук, професор Дрозд О.Ю.;

відділ організації наукової діяльності та захисту прав інтелектуальної власності: начальник відділу, доктор юридичних наук, професор Никифорчук Д. Й.; кандидат юридичних наук Галій М.С.;

інститут підготовки керівних кадрів та підвищення кваліфікації: провідний фахівець, кандидат юридичних наук Шило С.М.; провідний фахівець, кандидат юридичних наук Пастушенко С.В.; провідний фахівець, кандидат юридичних наук Кравченко Н.С.

Були присутні 7 докторів наук та 17 кандидатів наук за профілем поданої на розгляд дисертації.

Порядок денний:

Обговорення дисертаційного дослідження здобувача кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань Національної академії внутрішніх справ Науменка Сергія Геннадійовича на тему: «Адміністративно-правове регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», поданого на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», щодо його рекомендації для попереднього розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

Слухали:

Здобувача кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань Науменка Сергія Геннадійовича про результати дисертаційного дослідження. У доповіді було обґрунтовано насамперед актуальність обраної теми дисертаційної роботи, визначено мету, завдання, предмет, об'єкт та методи дослідження, здобувачем доведено до присутніх структуру роботи та основні її положення, сформульовано та обґрунтовано новизну, теоретичне та практичне значення.

Світова фінансова криза 2008 р. призвела до стагнаційних процесів у фінансово-кредитній сфері як світовій, так і національній. Сучасна ситуація на світовому фінансовому ринку характеризується нестабільністю, обумовленою як економічними процесами, так і пандемією. Банківська

система однією з перших підпадає під вплив деструктивних процесів і запускає, так би мовити, «ланцюгову» реакцію, що призводить до відтоку капіталу з банківського сектору та знижує інвестиційну привабливість країни.

Сучасна кредитно-фінансова сфера України перебуває у вкрай скрутному стані. Велика кількість банківських установ втрачає можливість відповідати за своїми зобов'язаннями, що призводить до втрати довіри вкладників. Тому без вирішення проблеми повернення довіри населення до банківської системи, загалом, та до безпечності банківських вкладів, зокрема, неможливе продовження динамічного зростання національної економіки.

Отже, одним з важливих аспектів у стабільній банківській діяльності – є довіра вкладників до банків та активне розміщення ними депозитів на рахунках. Саме тому сучасний стан банківської системи в Україні яскраво демонструє надзвичайну недовіру до неї з боку населення країни. Тому одним із пріоритетів подальшого ефективного розвитку національної фінансово-кредитної системи є збільшення активності залучення тимчасово вільних коштів до банківських установ, що можливо лише за умови функціонування надійної системи гарантування вкладів фізичних осіб. Зазначений підхід сприятиме покращенню та збереженню довіри вкладників до банків.

Зважаючи на особливу важливість належного функціонування механізму залучення банками тимчасово вільних ресурсів, система гарантування вкладів фізичних осіб має захищати права і законні інтереси вкладників банків, сприяти зміцненню довіри до банківської системи України, стимулювати залучення коштів у банківську систему України, забезпечувати ефективну процедуру виведення неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків, запобігати панічним настроям вкладників, забезпечувати безперервне функціонування всієї фінансової системи держави, а також сприяти уникненню системних фінансових криз і забезпеченню стійкості фінансової системи держави. Основним суб'єктом, який виконує спеціальні функції у сфері гарантування вкладів фізичних осіб, є Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (далі – ФГВФО). Наразі повноваження Фонду врегульовані низкою нормативно-правових актів. Сучасний стан адміністративно-правового забезпечення діяльності ФГВФО не позбавлений певних недоліків, що обумовлює необхідність його вдосконалення та гармонізації з європейськими вимогами до системи гарантування вкладів фізичних осіб.

На сучасному етапі Україна робить активні кроки на шляху наближення національного законодавства до європейських стандартів. Не є виключенням і забезпечення належного функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб. Проте, до вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО треба підходити виважено, з урахуванням вимог міжнародних нормативно-правових актів у сфері гарантування банківських вкладів, особливостей чинного

національного законодавства та практики його правозастосування. Пріоритетними напрямками подальшого вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО є наступні: – гармонізація національного законодавства до законодавства ЄС, адже повільне наближення національного законодавства до вимог міжнародних нормативно-правових актів, що врегульовують систему страхування банківських вкладів, серед інших факторів, гальмує наближення вступу України до Європейського Союзу; – модифікація підходів до формування фондів ФГВФО; – розширення кола суб'єктів, на яких поширюється діяльність ФГВФО щодо гарантування банківських вкладів, зокрема поширити страховий захист на депозити юридичних осіб, насамперед, кошти підприємств малого та середнього бізнесу, що сприятиме розвитку підприємництва в Україні та зміцненню стійкості фінансової системи України до зовнішніх і внутрішніх загроз; – запровадження роз'яснювальної роботи щодо значення та діяльності ФГВФО, що сприятиме формуванню цивілізованих відносин у фінансовій сфері, підвищенню рівня довіри до банківської системи та її стабілізації.

Аналіз наукових джерел, законодавства та результатів опитування фахівців дає підстави стверджувати, що на сучасному етапі дослідження необхідний якісно новий підхід до розуміння адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО. Викладене вище свідчить про те, що питання адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО сьогодні є недостатньо розробленими. Комплексного дослідження потребують передусім механізм і сучасні особливості адміністративно-правового регулювання діяльності Фонду. Зазначене обумовлює актуальність обраної теми дослідження, її теоретичну та практичну значущість.

У доповіді, звичайно, не має можливості детально розкрити усі положення дисертації, але висвітлено основні положення та висновки дисертації, які є найбільш вагомими і практично корисними.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у тому, що за характером і змістом розглянутих питань дисертаційне дослідження є комплексним дослідженням, що присвячене адміністративно-правовому регулюванню діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, що має суттєве значення для науки, практичного застосування та вдосконалення законодавства.

У роботі запропоновано вирішення низки проблем і дискусійних питань медичного обслуговування населення, що стосуються публічного адміністрування сфери гарантування вкладів фізичних осіб, в результаті яких сформульовано висновки, які містять наукову новизну і полягають у наступному:

вперше:

– обґрунтовано авторську дефініцію поняття «адміністративно-правове регулювання діяльності ФГВФО», під яким запропоновано розуміти цілеспрямований вплив держави з використанням адміністративно-правових норм на суспільні відносини у сфері гарантування вкладів фізичних осіб з

метою забезпечення захисту прав і законних інтересів вкладників банків, зміцнення довіри до банківської системи України, стимулювання залучення коштів у банківську систему України, забезпечення ефективної процедури виведення неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків;

- здійснено класифікацію суб'єктів системи гарантування вкладів фізичних осіб на суб'єктів активної участі – ті, що розробляють і запроваджують заходи гарантування вкладів фізичних осіб, та суб'єктів пасивної участі – ті особи, чиї інтереси щодо повернення вкладів забезпечує держава;

- аргументовано необхідність запровадження додаткового обмеження для осіб, які не можуть входити до складу адміністративної ради ФГВФО – їх внесення до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, з метою зниження рівня корупційних ризиків у діяльності ФГВФО;

удосконалено:

- дефініцію «система гарантування вкладів фізичних осіб», під яким запропоновано розуміти сукупність відносин, що виникають у зв'язку з гарантуванням вкладів фізичних осіб, виведенням неплатоспроможних банків з ринку, ліквідації банків і регулюються Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», суб'єктами яких є ФГВФО, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Національний банк України, банки, кредитні спілки та вкладники;

- періодизацію адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО, в межах якої виокремлено наступні етапи: початковий (вересень 1998 р. – 2000 р.), докризовий (2001–2007 рр.), кризовий (2008–2011 рр.), новітній (2012–2014 рр.), проєвропейський (з 2015 р. – дотепер);

- дефініцію «механізм адміністративно-правового регулювання», що розглядається як система адміністративно-правових засобів, якими врегульовано алгоритм організації та реалізації суспільних відносин у сфері публічного права, з одночасним наділенням уповноважених суб'єктів необхідним обсягом прав і обов'язків;

- склад механізму адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО, до якого запропоновано віднести норми права, правові відносини, акти реалізації прав і обов'язків, яким властиві певні особливості у регулюванні суспільних відносин, що виникають у зв'язку з організацією функціонування ефективної системи гарантування вкладів фізичних осіб;

- перелік суб'єктів системи гарантування вкладів фізичних осіб та обґрунтовано необхідність його доповнення такими суб'єктами, як Верховна Рада України та кредитні спілки, шляхом внесення відповідних змін до чинного законодавства;

дістала подальший розвиток:

- аргументація позиції щодо обов'язкової участі ПАТ «Державний ощадний банк України» в Фонді гарантування вкладів фізичних осіб та отримання ним конкурентних переваг у протилежному випадку, а також кредитних спілок, як установ, що мають право надавати фінансову послугу

щодо залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення;

- обґрунтування доцільності гарантування вкладів не лише вкладникам банків, але й вкладникам кредитних спілок;

- доведення ключового місця ФГВФО в системі гарантування вкладів фізичних осіб, визнання її сучасною і такою, що враховує відповідні міжнародні стандарти у цій сфері майже у повному обсязі;

- положення про встановлення персональної відповідальності кожного члена окремого керівного органу Фонду за прийняте рішення у зв'язку з тим, що внаслідок колегіальності прийняття рішення адміністративною радою Фонду або виконавчою дирекцією Фонду при їх скасуванні та доведенні його протиправності неможливе притягнення певної особи до юридичної відповідальності;

- дослідження зарубіжного досвіду та міжнародних стандартів гарантування вкладів фізичних осіб, а також визначення перспективних напрямів запровадження позитивного досвіду у національну систему адміністративно-правового регулювання системи гарантування вкладів фізичних осіб.

У дисертації наведено основні, найбільш вагомі положення і висновки, які сформульовані і обґрунтовані у дисертації.

Зрозуміло, що проведене дослідження, звичайно ж, не вичерпує усіх проблемних питань адміністративно-правового регулювання вкладів фізичних осіб. Ці питання потребують подальших досліджень, в результаті того, що обсяг дисертації не дає можливості їх дослідження, а тому ці питання будуть науковими напрацюваннями у майбутньому.

На завершення здобувач висловив вдячність насамперед рецензентам за висловлені зауваження і відзначив, що врахування їх побажань та пропозицій сприяло більш глибокій аналітичності, аргументованості та обґрунтованості запропонованих ним теоретичних положень та висновків, вдосконаленню змісту та форми дисертаційної роботи.

Після закінчення доповіді здобувачу присутніми були поставлені наступні питання:

Копан О.В.: Скажіть будь-ласка, що саме Вами включено у правову категорію «адміністративно-правове регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб».

Відповідь: Дякую за запитання. Під адміністративно-правовим регулюванням діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб пропонуємо розуміти цілеспрямований вплив держави з використанням адміністративно-правових норм на суспільні відносини у сфері гарантування вкладів фізичних осіб з метою забезпечення захисту прав і законних інтересів вкладників банків, зміцнення довіри до банківської системи України, стимулювання залучення коштів у банківську систему України, забезпечення ефективної процедури виведення неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків.

Таран О.В.: Які позиції з міжнародного законодавства Ви пропонуєте імплементувати до національного законодавства з метою наближення системи гарантування вкладів в Україні до європейських стандартів?

Відповідь: Дякую за запитання. На підставі вивчення досвіду імплементатії до національної системи гарантування вкладів фізичних осіб положень Основоположних Принципів для ефективних систем страхування депозитів, розроблених Базельським комітетом з банківського нагляду спільно з Міжнародною Асоціацією страховиків депозитів, сформульовано низку пропозицій з метою вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО. Зокрема, підтримано необхідність участі Державного ощадного банку України у Фонді, запропоновано заходи щодо посилення правового захисту вкладників від неправомірної діяльності службових осіб ФГВФО (передбачити можливість притягнення до відповідальності працівників Фонду за будь-які дії або бездіяльність, якщо вони діяли на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, якщо це було пов'язане з діями, що відбулися з мотивів особистої зацікавленості, або у супереч інтересам служби), а також із вдосконалення правового забезпечення гарантування виплат страхового відшкодування банківським вкладникам (зокрема, запровадження формалізованих механізмів обміну інформацією та координації між особами, які гарантують вклади фізичних осіб в різних країнах).

Дрозд О.Ю.: У чому полягає доцільність розширення кола учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб?

Відповідь: Дякую за запитання. Ми пропонуємо розширити перелік таких учасників та включити до них Ощадбанк України, адже сьогодні він посідає відокремлене місце у системі гарантування вкладів фізичних осіб і, відповідно, набуває конкурентних переваг перед іншими банками. Водночас, така ситуація суперечить нормам Європейського союзу, що вимагають участі у системі страхування складів усіх без виключення кредитних установ. Тому, враховуючи думку переважної більшості опитаних фахівців (87 %), ми наполягаємо на тому, що вкрай необхідно ввести ПАТ «Державний ощадний банк України» до складу учасників Фонду, що дозволить не лише гармонізувати національне законодавство з вимогами європейських норм, але й поставити у рівні умови усі банки, що здійснюють фінансову діяльність на території України.

Пастух І.Д.: Скажіть, будь-ласка, які Ви пропонуєте подальші кроки вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Відповідь: Дякую за запитання. За результатами аналізу особливостей адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО пропонуємо наступні пріоритетні напрями його подальшого вдосконалення: гармонізація національного законодавства до законодавства ЄС щодо функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб; модифікація підходів до формування фондів ФГВФО; розширення кола суб'єктів, на яких

поширюється діяльність ФГВФО щодо гарантування банківських вкладів; запровадження роз'яснювальної роботи серед громадськості щодо значення та діяльності ФГВФО.

Головуючий: Є ще запитання? Немає. Переходимо до обговорення дисертації. Слово надається науковому керівнику.

Науковий керівник, кандидат юридичних наук, доцент Герасименко Л.В., яка зазначила, що підготовлена Науменком Сергієм Геннадійовичем дисертаційна робота «Адміністративно-правове регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» є результатом кропіткої науково-теоретичної діяльності.

Для досягнення поставленої мети і задач розглядуваної дисертації С.Г. Науменко правильно визначив об'єкт, предмет і методи дослідження, які уміло використав під час вирішення конкретних проблем теоретичного та практичного характеру.

Дисертант має достатній загальний рівень розвитку та професійно грамотно володіє обраним арсеналом методів дослідження, що в кінцевому результаті, дозволило логічно сформулювати наукову новизну дослідження, а саме: з огляду на узагальнення сучасних особливостей правового регулювання системи гарантування вкладів фізичних осіб, зокрема, діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, розроблено наукові засади та практичні рекомендації вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності Фонду.

Автором сформульовано низку висновків і рекомендацій теоретичного та прикладного характеру, зокрема, вперше: обґрунтовано авторську дефініцію поняття «адміністративно-правове регулювання діяльності ФГВФО», під яким запропоновано розуміти цілеспрямований вплив держави з використанням адміністративно-правових норм на суспільні відносини у сфері гарантування вкладів фізичних осіб з метою забезпечення захисту прав і законних інтересів вкладників банків, зміцнення довіри до банківської системи України, стимулювання залучення коштів у банківську систему України, забезпечення ефективної процедури виведення неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків; здійснено класифікацію суб'єктів системи гарантування вкладів фізичних осіб на суб'єктів активної участі – ті, що розробляють і запроваджують заходи гарантування вкладів фізичних осіб, та суб'єктів пасивної участі – ті особи, чиї інтереси щодо повернення вкладів забезпечує держава; аргументовано необхідність запровадження додаткового обмеження для осіб, які не можуть входити до складу адміністративної ради ФГВФО – їх внесення до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, з метою зниження рівня корупційних ризиків у діяльності ФГВФО.

Дисертант продемонстрував вміння логічно викладати думки, вести коректну полеміку з авторами, підсумовувати викладене висновками, пов'язувати теоретичні положення з потребами практики, робити законодавчі пропозиції та рекомендації прикладного характеру. При цьому Науменко С.Г.

проаналізував велику кількість наукових та правових джерел, які стосуються різних аспектів досліджуваної проблеми щодо адміністративно-правового регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Дисертаційна робота характеризується актуальністю, новизною наукової розробки проблеми та глибиною висвітлення теми, а також має теоретичне і практичне значення. Висновки, зроблені у ході роботи, є логічними та науково достовірними.

За час підготовки роботи С.Г. Науменко зарекомендував себе на кафедрі з позитивної сторони. Ним було підготовлено 10 наукових праць, серед яких п'ять статей – у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, одна стаття – у зарубіжному науковому періодичному виданні (Словацька Республіка), чотири тези наукових доповідей – у збірниках, оприлюднених на науково-практичних та науково-теоретичних конференціях і круглому столі. Публікації дисертанта за темою дослідження щодо змісту і кількості відповідають встановленим вимогам, які висуваються до даного виду робіт.

Таким чином, дисертація Науменка Сергія Геннадійовича «Адміністративно-правове регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» є цілісним, самостійним, завершеним монографічним дослідженням важливої наукової і практичної проблеми, відповідає встановленим вимогам та профілю з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 – Право, у зв'язку із чим рекомендується для подання до розгляду у спеціалізовану вчену раду.

Після цього було надано слово **рецензентам** роботи:

Доктору юридичних наук, професору Сербину Р.А. Підкреслив, що дисертаційне дослідження виконане Науменком С.Г. якісно та на високому науковому рівні. Основні результати досліджень автором достатньою мірою обгрунтовані. Їх наукова достовірність не викликає сумнівів, оскільки вони отримані в результаті аналітичної роботи. Позитивним моментом роботи є вміння автора обгрунтовувати власну думку, проводити наукову дискусію із вченими, послідовно, логічно та системно викладати матеріал.

Сучасний стан адміністративно-правового забезпечення діяльності ФГВФО не позбавлений певних недоліків, що обумовлює необхідність його вдосконалення та гармонізації з європейськими вимогами до системи гарантування вкладів фізичних осіб. Тому вивчення адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО та надання конкретних пропозицій щодо його удосконалення і обумовлює актуальність дисертації.

За результатами опрацювання суттєвої кількості джерел автором розроблені змістовні висновки та пропозиції. Зокрема, вдало сформульовано позицію щодо поняття система гарантування вкладів фізичних осіб, яку запропоновано розуміти як сукупність відносин, що виникають у зв'язку із гарантуванням вкладів фізичних осіб, виведенням неплатоспроможних банків з ринку, ліквідації банків та регулюються Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», суб'єктами яких є ФГВФО,

Кабінет Міністрів України, Національний банк України, банки та вкладники.

На підставі вивчення досвіду імплементації до національної системи гарантування вкладів фізичних осіб положень Основоположних Принципів для ефективних систем страхування депозитів, розроблених Базельським комітетом з банківського нагляду спільно з Міжнародною Асоціацією страховиків депозитів, сформульовано низку пропозицій з метою вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО. Зокрема, підтримано необхідність участі Державного ощадного банку України у Фонді, запропоновано заходи щодо посилення правового захисту вкладників від неправомірної діяльності службових осіб ФГВФО, а також із вдосконалення правового забезпечення гарантування виплат страхового відшкодування банківським вкладникам.

Визначено місце ФГВФО у системі гарантування вкладів фізичних осіб як провідного суб'єкта, якому державою делеговано функції гарантування вкладів фізичних осіб. Запропоновано класифікувати суб'єктів зазначеної системи на суб'єктів активної участі - ті, що розробляють та запроваджують заходи гарантування вкладів фізичних осіб та суб'єктів пасивної участі - ті особи, чий інтереси щодо повернення вкладів забезпечує держава.

Слід відмітити, що результати проведеного дослідження свідчать про самостійний пошуковий характер діяльності автора дослідження та креативний підхід у вирішенні поставлених завдань, що робить роботу індивідуальною та наділяє її ознаками наукової. Все це, а також обсяг роботи, кількість використаних літературних джерел, кількість та частота цитувань по тексту роботи демонструє великий об'єм праці, яку провів автор при опрацюванні наукових джерел інформації з різних галузей права.

В цілому, зміст роботи, стиль викладення матеріалу, грамотність та послідовність при доведенні авторської думки, комплексне розуміння проблематики дослідження, яке виразилося у вигляді закінченої оформленої наукової праці переконує нас в тому, що Науменко С.Г. підготував самостійне та завершене монографічне дослідження, що полягає у комплексному науковому висвітленні проблем адміністративно-правового регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та розробленні на цій основі теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо забезпечення функціонування в Україні системи гарантування вкладів фізичних осіб.

Все це дозволяє зробити висновок про належний рівень обґрунтованості основних положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їхню репрезентативність та свідчить про належний науковий рівень дослідження, яке за своїм змістом і розглядом проблем відповідає поставленим вимогам, що висуваються до даного виду робіт.

Дисертаційне дослідження є оригінальною науковою працею, яка виконана на належному теоретичному і прикладному рівні. Вона має послідовну та виважену структурну будову і за своєю архітектонікою є комплексним та завершеним науковим дослідженням. Зміст роботи та

багатогранність висвітленої проблеми свідчать про різносторонню, і водночас комплексну наукову компетентність її автора.

Проте, необхідно висловити деякі зауваження та побажання. Зокрема:

1. Дискусійною є пропозиція вирішення проблеми з достатністю коштів ФГВФО шляхом запровадження альтернативного механізму сплати регулярних зборів банками-учасниками на основі оцінки ризиковості їх діяльності. Автор посилається в цій пропозиції на досвід країн ЄС. Тому в цілому не відкидаючи диференційований підхід до внесків учасників, ми пропонуємо детально опрацювати таке питання в подальших дослідженнях.

2. На нашу думку потребує більш детального розкриття та висунення пропозицій щодо суспільного та професійного контролю діяльності Фонду, яке піднімається в дисертації, але, як нам здається, недостатньо розкрито та практично відсутні конкретні пропозиції, зокрема щодо: розширення повноважень Експертної ради ФГВФО (постійно діючого дорадчого органу); залучення представників банків, як учасників Фонду та основного джерела фінансування; залучення інших учасників ринку та експертної спільноти (юристів з банківської справи, представників об'єднань вкладників тощо) з метою посилення громадського контролю діяльності Фонду та напрацювання пропозицій щодо підвищення ефективності системи гарантування вкладів.

Отже, дисертація Науменка Сергія Геннадійовича «Адміністративно-правове регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» є самостійним, завершеним, комплексним дослідженням, яке відповідає відповідним вимогам, та може бути рекомендована до розгляду та разового захисту у спеціалізованій вченій раді.

Кандидату юридичних наук, доценту Андрущенко І.Г. Тема дослідження Науменка С.Г. є досить актуальною в умовах сьогодення та в умовах деструктивних процесів, що відбуваються у національній фінансово-кредитній сфері останнє десятиліття.

Дисертаційне дослідження виконане на належному науковому рівні. Автором вміло використано наукову методологію для отримання результатів. Матеріал у розділах роботи викладається в логічній послідовності й легко читається. Висновки часто підкріплюються емпіричним матеріалом, що переконливо обґрунтовують позицію автора.

До позитивних аспектів представленої на рецензування наукової праці слід віднести таке: по-перше, спокійний, виважений та інтелігентний тон ведення полеміки, висока повага дисертанта до інших вчених, їх думок і міркувань; по-друге, сучасне правове наповнення тексту дисертації, що забезпечується шляхом об'єктивного аналізу значної кількості нормативно-правових актів, дослідження світового досвіду організації системи гарантування (страхування) банківських вкладів, наукових праць як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників тощо.

З дисертаційного дослідження вбачається, що робота виконана автором самостійно. Сформульовані у дисертації наукові положення, висновки і рекомендації мають належний рівень обґрунтованості та достовірності.

Сформовані у роботі положення та висновки обґрунтовані на основі особистих теоретичних і практичних дослідженнях та певній емпіричній базі.

Написанням цієї дисертації автор показав свою наукову зрілість, хорошу теоретичну підготовку, вміння аналізувати та узагальнювати фактичний матеріал.

Водночас, необхідно висловити зауваження, які носять дискусійний характер, зокрема:

1) Автором запропоновано власну періодизацію розвитку адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО, починаючи із створення Фонду по теперішній час, з розподілом на 5 етапів. На нашу думку останній етап, названий автором «про європейським» (з 2015 року по теперішній час) потребує більш детального опрацювання та розкриття його змісту, враховуючи те, що після закінчення так званого «очищення» банківської системи Фонд гарантування повинен запровадити принципово нові підходи та методи регулювання системи гарантування, розробити стратегію розвитку такої системи у стабільний період розвитку банківської діяльності, коли виведення банків з ринку повинно стати скоріше виключенням, чим системним явищем, а основною функцією Фонду повинна стати не ліквідація, а попередження банкрутства фінансових установ;

2) Автором внесена пропозиція щодо включення до системи гарантування небанківських фінансових організацій (зокрема, кредитних спілок). Підтримуючи таку думку, пропонуємо більш детально опрацювати та обґрунтувати з правової точки зору дану пропозицію, враховуючи закріплений в законодавстві принцип балансу між державним регулюванням та свободою підприємництва.

Таким чином, робота Науменка С.Г. «Адміністративно-правове регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», за спеціальністю 081 – Право, є завершеною науковою працею, яка містить низку наукових положень, що у своїй сукупності роблять значний внесок у наукову теорію та правозастосовну діяльність та може бути рекомендована до попереднього розгляду та разового захисту в спеціалізованій вченій раді.

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь:

Професор кафедри поліцейського права, доктор юридичних наук, професор Золотарьова Н.І., яка відзначила, що питання плану сформульовані таким чином, що загалом охоплюють основні аспекти теми дослідження і обумовлюють розкриття теми.

Хочеться наголосити, що обґрунтування теми дослідження показує нам її надзвичайну актуальність в умовах радикальних політичних змін в країні після 2014 року, анексію територій України та збройний конфлікт на Сході, що значним чином вплинули на економіку країни та поглибили кризові явища внаслідок яких фінансовий сектор зазнав значних потрясінь, скорочення та кардинальної перебудови. Саме тому забезпечення відповідних умов для належного функціонування системи гарантування

банківських вкладів відіграє сьогодні суттєву роль у забезпеченні розвитку сектору банківських послуг.

Позитивно сприймається те, що автором запропоновані кроки імплементації до національної системи гарантування вкладів фізичних осіб положень міжнародних стандартів у досліджуваній сфері.

Результати дисертації Науменка С.Г. мають як теоретичне, так і практичне значення, оскільки сформульовані автором висновки та пропозиції використовуються як в освітньому процесі, так і в практичній діяльності, зокрема, Національного банку України. Все це вказує на те, що робота може бути рекомендована до розгляду та разового захисту у спеціалізованій вченій раді.

Професор кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань, кандидат юридичних наук, професор Матвійчук В.В., який зазначив, що приємний той факт, що здобувач нашої кафедри дійшов до одного із заключних етапів свого дослідження. Чудово представив основні положення дисертаційного дослідження та впевнено відповідав на поставлені запитання.

Необхідно зазначити, що дисертація написана самостійно. Автор добре володіє матеріалом. Вдало обрана методологія дослідження надала можливість дисертанту повністю досягти поставленої мети.

Висновок – подане дисертаційне дослідження має закінчений вигляд. Його зміст має внутрішню логічну побудову. Дисертаційне дослідження Науменка С.Г. «Адміністративно-правове регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» є самостійним, завершеним, комплексним дослідженням, в якому обґрунтовується ціла низка наукових положень та висновків, нових у теоретичному плані й важливих для юридичної практики, що у сукупності вирішують завдання науки адміністративного права і процесу, відповідає вимогам МОН України та може бути рекомендовано до разового захисту у спеціалізованій вченій раді.

Начальник відділу організації наукової діяльності та захисту прав інтелектуальної власності, доктор юридичних наук, професор Никифорчук Д.Й., який відзначив, що здобувачем опрацьовано досить значний масив нормативно-правових актів як загальних, так і спеціальних, які прямо чи опосередковано стосується теми дисертаційного дослідження щодо адміністративно-правового регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Така їх кількість свідчить про високий рівень обізнаності Науменком С.Г. у питаннях, які досліджуються та відповідний рівень обґрунтованості зроблених висновків.

Позитивно сприймаються пропозиції щодо розширення кола учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та інші пропозиції щодо вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності зазначеного Фонду.

Загалом, дисертація Науменка Сергія Геннадійовича на тему: «Адміністративно-правове регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» є самостійним, завершеним, комплексним

дослідженням, яке відповідає встановленим вимогам, та може бути рекомендована до розгляду та разового захисту у спеціалізованій вченій раді.

Науменко С.Г. подякував виступаючим та всім присутнім на засіданні к за об'єктивну оцінку його дисертаційної роботи, за висловлені зауваження та побажання, слушні професійні поради, що сприяли вдосконаленню змісту та форми дисертаційної роботи.

На основі результатів обговорення присутні на засіданні вирішили запропонувати такий:

ВИСНОВОК

щодо дисертації Науменка Сергія Геннадійовича на тему: «Адміністративно-правове регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб»

Дисертація Науменка Сергія Геннадійовича на тему: «Адміністративно-правове регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право, є цілісною, завершеною науковою працею.

Обґрунтування вибору теми дослідження зумовлено тим, що сучасна ситуація на світовому фінансовому ринку характеризується нестабільністю, обумовленою як економічними процесами, так і пандемією. Банківська система однією з перших підпадає під вплив деструктивних процесів і запускає, так би мовити, «ланцюгову» реакцію, що призводить до відтоку капіталу з банківського сектору та знижує інвестиційну привабливість країни. Одним з важливих аспектів у стабільній банківській діяльності – є довіра вкладників до банків та активне розміщення ними депозитів на рахунках. Покращенню та збереженню довіри вкладників до банків сприяє система гарантування вкладів фізичних осіб та її належне функціонування.

Основним суб'єктом, який виконує спеціальні функції у сфері гарантування вкладів фізичних осіб, є Фонд гарантування вкладів фізичних осіб. Наразі повноваження Фонду врегульовані низкою нормативно-правових актів. Сучасний стан адміністративно-правового забезпечення діяльності ФГВФО не позбавлений певних недоліків, що обумовлює необхідність його вдосконалення та гармонізації з європейськими вимогами до системи гарантування вкладів фізичних осіб.

Проблематика адміністративно-правових засад діяльності ФГВФО становила науковий інтерес для окремих учених у галузі адміністративного права. Певним аспектам адміністративно-правового статусу ФГВФО присвячено дисертації Т. В. Мазур «Правовий режим фонду гарантування вкладів фізичних осіб у банках» (2008) та Е. С. Ходак «Адміністративно-правовий статус Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» (2017). Водночас у наведених працях особливості адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО висвітлено фрагментарно.

Науковим підґрунтям дисертаційного дослідження виступили роботи таких учених, як В. Б. Авер'янов, Б. П. Адамик, А. С. Айрапетян, С. В. Безвух, О. Б. Билінська, Ю. П. Битяк, А. Г. Бухтіарова, І. Є. Бучко, М. В. Вікторчук, Л. В. Воронова, В. М. Гаращук, Л. В. Герасименко, С. Т. Гончарук, Л. М. Демидова, М. В. Дубина, Ж. В. Завальна, Р. В. Ігонін, О. С. Кальян, Н. М. Кондрацька, В. Г. Костогриз, В. Л. Кротюк, Т. В. Мазур, К. Ю. Молодіко, В. І. Огієнко, Т. О. Раєвська, В. Б. Саєнко, С. В. Сарана, В. О. Селіванов, Ю. С. Серпенінова, І. В. Ситник, О. Ф. Скакун, А. С. Скірка, О. М. Соколов, В. І. Теремецький, Т. Р. Федосєєва, Є. С. Ходак, В. Д. Чернадчук, Н. Я. Юрків та інші.

Аналіз наукових джерел, законодавства та результатів опитування фахівців дає підстави стверджувати, що на сучасному етапі дослідження необхідний якісно новий підхід до розуміння адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО. Викладене вище свідчить про те, що питання адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО сьогодні є недостатньо розробленими. Комплексного дослідження потребують передусім механізм і сучасні особливості адміністративно-правового регулювання діяльності Фонду. Зазначене обумовлює актуальність обраної теми дослідження, її теоретичну та практичну значущість.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Напрямок дослідження обраний відповідно до затвердженої Стратегії сталого розвитку «Україна–2020», схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5; тематики Переліку пріоритетних напрямів фундаментальних та прикладних досліджень вищих навчальних закладів МВС України на період 2016–2020 років; Плану законодавчого забезпечення реформи в Україні, схваленого постановою Верховної Ради України від 4 червня 2015 р. № 509-VIII; Тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020–2024 роки, затвердженого Наказом МВС України від 11 червня 2020 р. № 454, та відповідає Основним напрямкам наукових досліджень Національної академії внутрішніх справ на 2016–2020 роки. Тему дисертації затверджено на засіданні Вченої ради Національної академії внутрішніх справ 24.09.2019 р. (протокол № 20).

Формулювання наукової задачі (проблеми), нове вирішення якої отримано в дисертації. Мета дослідження полягає в тому, щоб на основі комплексного аналізу наукових, науково-публіцистичних джерел і чинного національного законодавства, узагальнення практики його реалізації та позитивного міжнародного досвіду визначити сутність й особливості адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО, а також сформулювати пропозиції та рекомендації щодо його вдосконалення.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань:

- визначити поняття та зміст системи гарантування вкладів фізичних осіб;
- визначити місце ФГВФО в системі гарантування вкладів фізичних осіб;

- розглянути особливості розвитку адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО;
- сформулювати поняття та механізм адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО;
- розкрити особливості організаційно-функціональної характеристики ФГВФО;
- надати загальну характеристику суб'єктам адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО;
- проаналізувати міжнародний досвід адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО;
- висвітлити особливості контролю та координації діяльності ФГВФО;
- визначити шляхи удосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО.

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, що виникають у сфері гарантування вкладів фізичних осіб.

Предмет дослідження – адміністративно-правове регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є одним із перших в Україні комплексним дослідженням, в якому на підставі аналізу доктринальних джерел і норм чинного законодавства зроблено спробу розкрити поняття, зміст та сутність адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень і висновків, зокрема:

вперше:

- обґрунтовано авторську дефініцію поняття «адміністративно-правове регулювання діяльності ФГВФО», під яким запропоновано розуміти цілеспрямований вплив держави з використанням адміністративно-правових норм на суспільні відносини у сфері гарантування вкладів фізичних осіб з метою забезпечення захисту прав і законних інтересів вкладників банків, зміцнення довіри до банківської системи України, стимулювання залучення коштів у банківську систему України, забезпечення ефективної процедури виведення неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків;
- здійснено класифікацію суб'єктів системи гарантування вкладів фізичних осіб на суб'єктів активної участі – ті, що розробляють і запроваджують заходи гарантування вкладів фізичних осіб, та суб'єктів пасивної участі – ті особи, чиї інтереси щодо повернення вкладів забезпечує держава;
- аргументовано необхідність запровадження додаткового обмеження для осіб, які не можуть входити до складу адміністративної ради ФГВФО – їх внесення до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, з метою зниження рівня корупційних ризиків у діяльності ФГВФО;

удосконалено:

- дефініцію «система гарантування вкладів фізичних осіб», під яким запропоновано розуміти сукупність відносин, що виникають у зв'язку з гарантуванням вкладів фізичних осіб, виведенням неплатоспроможних банків з ринку, ліквідації банків і регулюються Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», суб'єктами яких є ФГВФО, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Національний банк України, банки, кредитні спілки та вкладники;

- періодизацію адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО, в межах якої виокремлено наступні етапи: початковий (вересень 1998 р. – 2000 р.), докризовий (2001–2007 рр.), кризовий (2008–2011 рр.), новітній (2012–2014 рр.), проєвропейський (з 2015 р. – дотепер);

- дефініцію «механізм адміністративно-правового регулювання», що розглядається як система адміністративно-правових засобів, якими врегульовано алгоритм організації та реалізації суспільних відносин у сфері публічного права, з одночасним наділенням уповноважених суб'єктів необхідним обсягом прав і обов'язків;

- склад механізму адміністративно-правового регулювання діяльності ФГВФО, до якого запропоновано віднести норми права, правові відносини, акти реалізації прав і обов'язків, яким властиві певні особливості у регулюванні суспільних відносин, що виникають у зв'язку з організацією функціонування ефективної системи гарантування вкладів фізичних осіб;

- перелік суб'єктів системи гарантування вкладів фізичних осіб та обґрунтовано необхідність його доповнення такими суб'єктами, як Верховна Рада України та кредитні спілки, шляхом внесення відповідних змін до чинного законодавства;

дістала подальший розвиток:

- аргументація позиції щодо обов'язкової участі ПАТ «Державний ощадний банк України» в Фонді гарантування вкладів фізичних осіб та отримання ним конкурентних переваг у протилежному випадку, а також кредитних спілок, як установ, що мають право надавати фінансову послугу щодо залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення;

- обґрунтування доцільності гарантування вкладів не лише вкладникам банків, але й вкладникам кредитних спілок;

- доведення ключового місця ФГВФО в системі гарантування вкладів фізичних осіб, визнання її сучасною і такою, що враховує відповідні міжнародні стандарти у цій сфері майже у повному обсязі;

- положення про встановлення персональної відповідальності кожного члена окремого керівного органу Фонду за прийняте рішення у зв'язку з тим, що внаслідок колегіальності прийняття рішення адміністративною радою Фонду або виконавчою дирекцією Фонду при їх скасуванні та доведенні його протиправності неможливе притягнення певної особи до юридичної відповідальності;

– дослідження зарубіжного досвіду та міжнародних стандартів гарантування вкладів фізичних осіб, а також визначення перспективних напрямів запровадження позитивного досвіду у національну систему адміністративно-правового регулювання системи гарантування вкладів фізичних осіб.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що сформульовані висновки та пропозиції впроваджено та може бути використано у:

– *правозастосовній діяльності* – під час удосконалення діяльності Національного банку України з метою підвищення ефективності діяльності ФГВФО;

– *науково-дослідній роботі* – для подальших досліджень, присвячених адміністративно-правовому регулюванню діяльності ФГВФО (акт впровадження Національної академії внутрішніх справ від 21 січня 2021 р.);

– *освітньому процесі* – при підготовці навчальних матеріалів і викладання навчальних дисциплін «Адміністративне право і процес», «Адміністративне право», «Публічне адміністрування», «Банківське та біржове право», а також при підготовці підручників, навчальних посібників, конспектів лекцій (акт впровадження Національної академії внутрішніх справ від 21 січня 2021 р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійним науковим дослідженням. Всі розробки та пропозиції, викладені в роботі та які виносяться на захист, виконані автором особисто. Під час обґрунтування окремих положень дисертації використано фундаментальні та прикладні праці вчених із відповідними посиланнями. В опублікованій у співавторстві статті особистий внесок дисертанта становить не менше 40 % матеріалу.

Апробація результатів дослідження. Підсумки розроблення проблеми загалом та її окремих аспектів, зокрема, одержані узагальнення і висновки були оприлюднені на науково-практичних та науково-теоретичних конференціях і круглому столі, зокрема: «Імплементация європейських стандартів запобігання корупції в Україні» (м. Київ, 22 березня 2019 р.); «Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі» (м. Київ, 12 грудня 2019 р.); «Місце юридичних наук у формуванні правової культури сучасної людини» (м. Запоріжжя, 25–26 грудня 2020 р.).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях. Основні положення та висновки, що сформульовані в дисертації, відображено в дев'яти наукових публікаціях, серед яких п'ять статей – у виданнях, що включені МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, одна у зарубіжному юридичному виданні (Словацька Республіка), три у збірниках тез наукових доповідей. Зокрема:

1. Наumenко С. Г. Історія та передумови виникнення Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2019. Вип. 3. Т. 1. С. 182–186.

2. Науменко С. Г., Герасименко Л. В. Суб'єкти системи гарантування вкладів фізичних осіб в Україні. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019. Вип. 3 (28). Т. 1. С. 171–175.

3. Науменко С. Г. Обеспечение гарантий банковских вкладчиков: опыт зарубежных стран. *Visegrad journal on human rights*. 2020. № 3. Р. 40–44.

4. Науменко С. Г. Контроль діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб: адміністративно-правовий аспект. *Право і суспільство*. 2020. № 6. Т. 2. С. 94–98.

5. Науменко С. Г. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб: особливості функціонування структурних підрозділів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 1. С. 200–202. URL: http://lsej.org.ua/1_2021/50.pdf

6. Науменко С. Г. Генеза та особливості адміністративно-правового регулювання системи гарантування банківських вкладів у провідних країнах світу. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Є.О. Дідоренка*. 2021. № 93. Т. 1. С. 190–199.

7. Науменко С. Г. Подолання корупційних загроз як запорука належної діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. *Імплементация европейских стандартов запобігання корупції в Україні : матеріали міжвузів. наук.-практ. круглого столу (Київ, 22 берез. 2019 р.)*. Київ, 2019. С. 92–94.

8. Науменко С. Г. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб: корупціогенний фактор чи важіль протидії корупції. *Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 12 груд. 2019 р.) : у 2 ч. / Нац. акад. внутр. справ*. Київ, 2019. Ч. 2. С. 207–208.

9. Науменко С. Г. Особливості окремих стадій адміністративно-правового регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб в Україні. *Місце юридичних наук у формуванні правової культури сучасної людини : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Запоріжжя, 25–26 груд. 2020 р.)*. Запоріжжя, 2020. Ч. 2. С. 49–52.

Характеристика особистості здобувача. Науменко Сергій Геннадійович, народився 03 жовтня 1972 року у місті Києві, українець.

У вересні 1989 року вступив до Київського Національного Університету ім. Т. Шевченка, який закінчив у травні 1994 року.

У вересні 1995 року вступив до Київського Державного торговельно-економічного університету, де отримав вищу освіту за спеціальністю «Облік і аудит».

З лютого 1994 року по січень 1997 року працював на посаді спеціаліста валютного управління та заступник начальника управління платіжних карток та дорожніх чеків АТ «Градобанк».

З лютого 1997 року по квітень 1999 року працював на посаді начальника відділу платіжних карток КБ «Фінанси та Кредит».

З травня 1999 року по січень 2000 року працював на посаді начальника відділу фінансового управління НАК «Нафтогаз України».

З березня 2000 року по квітень 2004 року працював на посаді начальника управління платіжних карток АБ «Укргазбанк», а з травня 2004 року по січень 2012 року – на посаді заступника Голови Правління цього ж банку.

З березня 2012 року по липень 2015 року працював на посаді заступника Голови Правління ПАТ банк «Київська Русь».

З липня 2015 року по вересень цього ж року працював Радником Голови Правління ПАТ банк «Інтеграл».

З жовтня 2015 року по липень 2016 року працював на посаді виконавчого директора ПАТ «Інвестбанк».

З серпня 2016 року по серпень 2017 року працював на посаді помічника ректора Національної академії внутрішніх справ.

З вересня 2017 року по серпень 2018 року працював на посаді викладача кафедри фінансового права та фіскального адміністрування НАВС.

З вересня 2018 року по теперішній час працює на посаді старшого викладача кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань НАВС.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана науковим стилем, українською мовою. Наукові положення, висновки та рекомендації викладені стисло, точно, ясно та просто, що забезпечує легкість і доступність їх сприйняття. Мова і стиль дисертації відповідають вимогам Міністерства освіти і науки України.

Відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту. Зміст дисертації відповідає спеціальності 081 - Право.

Предмет дослідження визначений в межах науки адміністративного права. Форма і зміст дисертації відповідають вимогам, що висуваються МОН України до написання такого роду робіт.

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок щодо дисертації Науменка Сергія Геннадійовича на тему: «Адміністративно-правове регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Науменка Сергія Геннадійовича відповідає спеціальності 081 – Право та відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), наказу Міністерства освіти і науки України Про затвердження Вимог до оформлення дисертації від 12 січня 2017 року № 40, п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 р. № 167.

3. Рекомендувати дисертацію Науменка Сергія Геннадійовича на тему: «Адміністративно-правове регулювання діяльності Фонду гарантування

вкладів фізичних осіб» до розгляду у спеціалізованій вченій раді відповідного профілю на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право у спеціалізованій вченій раді відповідного профілю.

Результати голосування присутніх на засіданні докторів та кандидатів наук за профілем поданої на розгляд дисертації: за – 24, проти – немає, таких, що утримались – немає.

Рецензенти:

Проректор

**Національної академії внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор**

Руслан СЕРБИН

**Професор кафедри економічної безпеки
та фінансових розслідувань**

**Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент**

Ігор АНДРУЩЕНКО